

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 4P/207/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1213229322
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 10. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Sroková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2013:1213229322.1

Uznesenie

Okresný súd Stará Ľubovňa v rodinnej veci mal. Q. F., nar. XX.XX.XXXX, a mal. Q. F., nar. XX.XX.XXXX, obaja trvale bytom F. V. XXX, t.č. bytom E. XX, B., deti rodičov P. F. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. V. XXX, t.č. bytom G. T. X, X. a P. T. F., rod. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. V. XXX, t.č. bytom E. XX, B., o návrhu otca mal. detí v konaní o vydanie predbežného opatrenia takto

rozhodol:

Súd z a m i e t a návrh otca na vydanie predbežného opatrenia.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Otec mal. detí sa návrhom doručeným Okresnému súdu Bratislava II elektronicky bez zaručeného elektronického podpisu dňa 12.09.2013 domáhal, aby súd vydal predbežné opatrenie, ktorým nariadi matke mal. detí, aby dočasne znášala právo otca určovať miesto pobytu mal. detí, aby sa dočasne zdržala výkonu rodičovského práva voči mal. deťom spočívajúceho v zmene miesta pobytu mal. detí bez súhlasu otca mal. detí a aby najneskôr do 31.10.2013 zabezpečila návrat mal. detí na vlastné náklady na miesto ich obvyklého pobytu - F. V. XXX a o presnom termíne návratu mal. detí informovala otca najneskôr tri dni pred ich návratom. Predmetné podanie doplnil doručením písomného vyhotovenia návrhu dňa 13.09.2013.

Svoj návrh odôvodnil tým, že mal. deti mali od svojho narodenia miesto obvyklého pobytu na F. ulici v X.. Od mája 2009 sa rodičia spolu s mal. deťmi presťahovali do rodinného domu na adrese F. V. XXX, kde mal. deti bývali až doposiaľ. Mal. Q. navštevovala 3 roky Základnú školu Kúpeľná v Prešove a mal. Q. približne 2,5 roka Materskú školu na Budovateľskej ulici v Prešove. Mal. deti mali v rodinnom dome vytvorené všetky podmienky pre ich zdravý vývoj, každé malo vlastnú zariadenú izbu. V X. žijú starí rodičia z otcovej strany, ktorí sa aktívne podieľali na výchove a zabezpečovaní starostlivosti o deti. Deti majú k starým rodičom silný citový vzťah. V tejto súvislosti otec mal. detí poukázal na skutočnosť, že mal. Q. mal v súvislosti s nástupom do MŠ dlhodobé adaptačné problémy, kedy vyše roka odmietal chodiť do MŠ a nezapájal sa do kolektívu a celý deň čakal sediac pri dverách s tým, že učiteľkám hovoril, že čaká na ocka a počas dňa sa uisťoval často u učiteľiek, že či ockovi zavolali. Po dlhodobom vysvetľovaní a „pracovaní“ na probléme nakoniec tieto problémy úplne vymizli a syn sa úspešne zapojil do kolektívu. Vzhľadom na dlhodobé a pretrvávajúce manželské nezhody otec mal. detí dňa 14.02.2013 podal návrh na rozvod a úpravu rodičovských práv a povinností k mal. deťom s tým, že žiadal súd o zverenie detí do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov (konanie sa vedie na Okresnom súde Stará Ľubovňa po sp. zn. 2P/38/2013). Od 23.03.2013 otec mal. detí nežije s matkou mal. detí v spoločnej domácnosti. V snahe, aby sa jeho odchod v čo najmenšej miere dotkol detí, chodieval k deťom do miesta ich trvalého bydliska (F. V. XXX), a to vždy ráno až do odchodu detí do školy/škôlky, rovnako každodenne ich vyzdvihoval v škole/škôlke a ostával s nimi až do večere, prípadne do spania (v tom čase sa spoločne hrali, pripravovali sa na nasledujúci deň a rozprávali sa) a následne potom otec mal. detí odchádzal do bytu, ktorý prenajal. Uvedeným spôsobom konal z dôvodu, že nechcel, aby jeho odchod z domu

pocítili deti „zo dňa na deň“, ale aby postupne vnímali, že už spoločne nebývajú. Konal tak aj preto, lebo matka mal. detí mu sprvoti nedovolila brávať deti častejšie, ako je jeden deň z víkendu, takže jeho jedinou možnosťou, ako byť s deťmi, bolo chodiť k nim domov, aj napriek tomu, že spoločne spolužitie s matkou mal. detí bolo nepredstaviteľné. Vzhľadom na skutočnosť, že si otec mal. detí v tom čase zariaďoval vlastnú domácnosť, najmä detskú izbu, nemal priestor, kde by mohol vziať deti tak, aby boli v domácom prostredí, preto ich brával vždy, keď mu to umožnila matka mal. detí, von. Od marca si teda otec bráva deti vždy, keď mu to matka mal. detí umožní bez scén a napätí pred deťmi, čo spočiatku bol jeden deň z víkendu (z uvedených dôvodov po zvyšok týždňa chodieval k deťom ráno a večer), neskôr predĺžený víkend, pred prázdninami ich mal niekoľkokrát na viac dní, a to aj cez týždeň (a tým pádom v tie zvyšné dni z týždňa, kedy mala deti matka mal. detí, už k deťom ráno a večer nechodieval). Na starostlivosti počas prázdnin sa s matkou mal. detí spoločne dohodli, t.j. mali sa podľa dohody striedať po dvoch týždňoch. Takto to aj „fungovalo“ do 11.08.2013. Prvé dva týždne boli deti v starostlivosti matky mal. detí. Prvý týždeň Q. navštevovala prímestský tábor v ABC centre v Prešove, pričom počas celého týždňa sa o Q. staral otec otca mal. detí až do 16.00 hod. v každý pracovný deň, na druhý týždeň Q. navštevovala Detskú univerzitu v Prešove a o Q. sa starala svokra. Počas tohto obdobia matka mal. detí umožnila otcovi stretnúť sa s deťmi v sobotu 06.07.2013, kedy ich vzal na kúpalisko a deti mal v čase od 14.30 hod. do 18.30 hod. Následne v nedeľu otec mal. detí podľa pôvodných dohôd prevzal deti a spolu so svojimi rodičmi šli na 10 dňový zájazd do Turecka. Matke mal. detí umožnil s deťmi hovoriť v zahraničí v sobotu a následný utorok a rovnako bola s deťmi sama po ich návrate dňa 27.07.2013 od 13.00 hod. do 18.00 hod. Deti následne matke mal. detí odovzdal v nedeľu dňa 28.07.2013 s tým, že si ich mal prevziať 11.08.2013 o 14.30 hod. Osobne bol s deťmi dňa 31.07.2013 a telefonicky v kontakte 08.08.2013, pričom mu nedali ani raz najavo, že sa presťahovali, a teda, že nerátajú s prázdninami u otca. Práve naopak, tešili sa na spoločne plánovaný čas s otcom, a teda rátať s tým, že v nedeľu (11.08.2013) idú na dva týždne k otcovi. Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa otec mal. detí domnieva, že deti nemali v tom čase vedomosť o tom, že sú u svokrovcov vo V., C. Q. XXX, okr. V. A..

Navrhovateľ očakával, že aj napriek problémom a rozvodovému konaniu bude mať manželka vždy na pamäti dobro mal. detí. Je toho názoru, že takéto správanie matky, ktorá sa s deťmi odsťahovala bez súhlasu manžela, nie je v záujme detí. Pre deti je najlepšie, aby mali zachované svoje prirodzené a stabilné prostredie, na ktoré boli zvyknuté. Správanie matky svedčí o iracionálnom prístupe k riešeniu problémov spojených s rozvodom a účelovom odstrihnutí detí od otca, nakoľko svojvoľne zmenila obvyklý pobyt detí.

Predmetná vec bola na Okresnom súde Bratislava II vedená pod sp. zn. 49P/165/2013.

Prípisom zo dňa 09.10.2013 Okresný súd Bratislava II postúpil vec na konanie miestne príslušnému Okresnému súdu Stará Ľubovňa. Predmetná vec bola dňa 21.10.2013 zapísaná na Okresnom súde Stará Ľubovňa pod sp. zn. 4P/207/2013.

Matka mal. detí vo svojom vyjadrení k návrhu uviedla, že tvrdenia manžela sa nezakladajú na pravde. Nie je pravdou, že otec mal. detí mohol byť s nimi len vtedy keď mu to ona umožnila, nakoľko do spoločného rodinného domu po jeho odsťahovaní sa, mohol chodiť za deťmi kedy chcel. S deťmi bol na dovolenke v Turecku. Otec deťom sám oznámil v marci, že sa po Veľkej noci odsťahuje a odsťahoval sa z rodinného domu hneď na druhý deň. Dcéru zastrásoval, že ju chce dať do maďarskej školy, čo nebola pravda.

Ďalej uviedla, že odsťahovanie sa s deťmi konzultovala s psychológmi, jej zámer nie je v tom, že chce deti od otca oddeliť, manželovi jasne napísala, že za deťmi môže kedykoľvek prísť, len nech to dá dopredu vedieť. Aj stanovisko psychológa bolo, že deti aj ona potrebujú čas na upokojenie sa a eliminovanie maladaptívnych symptómov u detí. Niekedy prospeje tomuto procesu zmena prostredia. Deti si v novom prostredí v B. zvykli.

Podľa § 74 ods. 1 O.s.p., pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Podľa § 75 ods. 1 O.s.p., predbežné opatrenie nariadi súd na návrh. Návrh nie je potrebný, ak ide o predbežné opatrenia na konanie, ktoré môže súd začať i bez návrhu.

Podľa § 75 ods. 2 O.s.p., návrh má okrem náležitostí návrhu podľa § 79 ods. 1 obsahovať opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia, uvedenie podmienok dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, a odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy alebo potreby dočasnej úpravy pomerov maloletého dieťaťa v záujme maloletého dieťaťa; ak ide o odovzdanie dieťaťa do starostlivosti fyzickej osoby, ktorá nie je blízkou osobou maloletého dieťaťa, k návrhu musí byť doložený doklad preukazujúci zapísanie do zoznamu žiadateľov podľa osobitných predpisov. Z návrhu musí byť zrejmé, čoho sa mieni navrhovateľ domáhať návrhom vo veci samej. Návrh musí ďalej obsahovať aj označenie fyzickej osoby, ktorej má byť maloleté dieťa zverené do starostlivosti, alebo označenie zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, do ktorého má byť maloleté dieťa umiestnené. Návrh podľa odseku 8 musí obsahovať aj výšku zábezpeky na náhradu ujmy.

Podľa § 75 ods. 4 O.s.p., o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, ktorý má náležitosti podľa odseku 2, rozhodne súd bezodkladne najneskôr do 30 dní po doručení návrhu.

Podľa § 75 ods. 6 O.s.p., súd môže vydať rozhodnutie o predbežnom opatrení aj bez výsluchu účastníkov a bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 75 ods. 8 O.s.p., o nariadení predbežného opatrenia rozhodne súd aj bez vyjadrenia ostatných účastníkov. Návrh na nariadenie predbežného opatrenia doručí súd ostatným účastníkom až spolu s uznesením, ktorým bolo predbežné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na nariadenie predbežného opatrenia odmietnutý alebo zamietnutý, nedoručuje súd ostatným účastníkom uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí, ani prípadné odvolanie navrhovateľa; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo nariadené predbežné opatrenie.

Podľa § 76 ods. 2 O.s.p., predbežným opatrením možno nariadiť povinnosť niekomu inému než účastníkovi len vtedy, ak to možno od neho spravodlivo žiadať.

Podľa § 76 ods. 3 O.s.p., súd pri nariadení predbežného opatrenia uloží navrhovateľovi, aby v lehote, ktorú mu určí, podal návrh na začatie konania na súde alebo na rozhodcovskom súde; ak ide o konanie, ktoré možno začať aj bez návrhu, súd vydá uznesenie o začatí konania. Môže tiež určiť, že predbežné opatrenie bude trvať len po určený čas.

Podľa § 76 ods. 4 O.s.p., ak súd návrhu na nariadenie predbežného opatrenia v celom rozsahu vyhovie a stotožňuje sa so skutkovými a s právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, súd to skonštatuje v odôvodnení a ďalšie dôvody nemusí uvádzať.

Podľa § 35 zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vystaňovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

Z návrhu na vydanie predbežného opatrenia musia byť zrejmé podmienky dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana a odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy alebo potreby dočasnej úpravy pomerov maloletého dieťaťa v záujme maloletého dieťaťa.

Účelom predbežného opatrenia v súlade s vyššie citovanou právnou úpravou je dočasná úprava pomerov účastníkov.

Z dočasného charakteru predbežných opatrení vyplýva, že pred ich nariadením nemusí súd zisťovať všetky okolnosti, ktoré sú potrebné pre vykonanie meritórneho rozhodnutia. Pri zisťovaní skutočností potrebných pre nariadenie predbežného opatrenia nemusí byť ani dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Ak by pred vydaním predbežného opatrenia bolo potrebné preukázanie nároku v procese dokazovania, nebol by potom rozdiel medzi predbežným opatrením a konečným rozhodnutím. Predbežné opatrenie by nemohlo plniť funkciu okamžitej i keď, len dočasnej úpravy právnych pomerov účastníkov. Platí to pre takéto predbežné opatrenia, ktorých cieľom má byť dočasná úprava pomerov i pre také, ktorými sa má zabezpečiť budúci výkon rozhodnutia pred jeho zmarením.

Predbežné opatrenie možno vydať pred začatím konania (§ 74 O.s.p.) alebo po začatí konania (§ 102 O.s.p.). V oboch prípadoch je možné ho nariadiť z dvoch dôvodov.

Jedným je dočasná úprava právnych pomerov účastníkov a druhým je zabezpečenie výkonu súdneho rozhodnutia, ak by mal byť ohrozený. Spoločným znakom oboch typov predbežných opatrení je ich predbežný - dočasný charakter. Znamená to, že sa nimi upravujú pomery účastníkov alebo zabezpečuje výkon rozhodnutia do doby, než súd vydá vo veci konečné rozhodnutie. Predbežné opatrenie musí mať preto vzťah k právnemu vzťahu, ktorý je alebo bude predmetom súdneho konania o žalobe. Od predmetu prebiehajúceho konania alebo konania, ktoré len začne podaním žaloby, okrem iného závisí aj spôsob, akým sa má obmedziť časové trvanie predbežného opatrenia.

Súd preskúmaním návrhu otca mal. detí, vyjadrenia matky mal. detí, ako aj obsahom ostatného spisového materiálu, dospel k záveru, že návrh otca mal. detí na vydanie predbežného opatrenia, ktorým súd nariadi matke mal. detí, aby dočasne znášala právo otca určovať miesto pobytu mal. detí, aby sa dočasne zdržala výkonu rodičovského práva voči mal. deťom spočívajúceho v zmene miesta pobytu mal. detí bez súhlasu otca mal. detí a aby najneskôr do 31.10.2013 zabezpečila návrat mal. detí na vlastné náklady na miesto ich obvyklého pobytu - F. V. XXX a o presnom termíne návratu mal. detí informovala otca najneskôr tri dni pred ich návratom, je nedôvodný.

Matka sa s maloletými deťmi presťahovala z miesta trvalého bydliska do B. v lete roku 2013, koncom júla 2013, a to jednak z dôvodu lepšie platenej práce v B. a podľa jej vyjadrení aj za účelom zmeny prostredia, v ktorom budú mať deti aj ona sama priestor na stabilizáciu. K uvedenému kroku pristúpila podľa jej vyjadrení až po konzultácii s 3 psychológmi. Pred odšťahovaním mala matka údajne i názor PhDr. Martínkovej z Bratislavy, v zmysle ktorého niekedy prospeje tomu, aby sa eliminovali maladaptívne symptómy u detí, a tiež zmena prostredia.

Základným dôvodom, ktorý otec uvádza vo svojom návrhu na vydanie predbežného opatrenia je tá skutočnosť, že deti boli vytrhnuté z ich stabilného rodinného a výchovného prostredia, odstrihnuté od osobného kontaktu s otcom a sú v súčasnosti vystavené obrovskému stresu a neistote vyplývajúcim z nestability ich súčasného prostredia, v ktorom sa nachádzajú. Súd však po dôkladnom preskúmaní všetkých listinných dôkazov predložených v tomto konaní, i v konaní o rozvod manželstva, predovšetkým vychádzajúc zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava zo dňa 16.10.2013, je toho názoru, že keďže mal. deti sa zjavne adaptovali na nové prostredie, navštevujú novú školu alebo škôlku a aj pri výsluchu bez prítomnosti matky mal. detí uviedli, že chcú bývať s matkou, nechcú odísť z B., chcú, aby otec za nimi do B. chodil a chcú s ním byť aj cez prázdniny, bolo by zrejme väčším zásahom do ich psychickej stability a pohody opätovne meniť prostredie a vystaviť ich prípadne častejšie než za súčasnej situácie konfliktom medzi rodičmi. Súd pritom berie ohľad na právo otca podieľať sa na výchove mal. detí a právo na kontakt s mal. deťmi, avšak za súčasného stavu, kým vo veci meritórne nerozhodne súd, by bolo podľa názoru súdu nevhodné opätovne narušiť ich prostredie návratom bez odborného posúdenia odborníkom, znalcom z odboru psychológia, odvetvia klinická psychológia detí.

Otec sa v základnom konaní domáha, aby deti boli zverené do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Striedavá osobná starostlivosť pritom nie je limitovaná miestom bydliska rodičov mal. dieťaťa. Pokiaľ má z návrhu na vydanie predbežného opatrenia vyplývať, čoho sa navrhovateľ v konaní o vydanie predbežného opatrenia mieni domáhať v konaní vo veci samej, je potom potrebné zvážiť aj tú skutočnosť, či predbežné opatrenie istým spôsobom napomáha a smeruje k naplneniu požadovaného návrhu vo veci samej. V danom prípade však tak, ako je uvedené vyššie, striedavá osobná starostlivosť je nezávislá na bydlisku rodičov mal. detí, hoci tento faktor môže ovplyvniť spôsob a rozsah striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov o mal. deti.

Navyše podľa názoru súdu, nariadiť matke návrat na vlastné náklady nie je v kompetencii súdu a celkovo predbežné opatrenie v takom znení, ako ho uvádza navrhovateľ nie je vykonateľné (je iba ťažko predstaviteľné, ako by v prípade nadobudnutia právoplatnosti a vykonateľnosti tohto rozhodnutia bol zabezpečený jeho výkon v prípade nesúhlasu matky mal. detí).

Súd poukazujúc na uvedené skutočnosti uzatvára, že v danom prípade je zrejmé, že rodičia mal. dieťaťa spolu nežijú a na výkone svojich práv k mal. deťom sa doposiaľ nedohodli, pričom aj ich vyjadrenia k rozhodujúcim skutočnostiam sú protichodné. Vzhľadom na vzniknutú situáciu nie je podľa názoru súdu vhodné zasiahnuť v tomto štádiu do už približne tri mesiace trvajúcej sociálnej situácie mal. detí a vyňať ich z tohto prostredia opäť do novej sociálnej situácie s ohľadom aj na skutočnosť, že matka mal. detí už s nimi nebude bývať v mieste trvalého bydliska vzhľadom na nový pracovný pomer v B..

V súvislosti s uvedeným súd poukazuje na skutočnosť, že na tunajšom súde sa vedie konanie o návrhu matky mal. detí na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým sa deti dočasne zveria do jej osobnej starostlivosti, určí sa výživné zo strany otca a upraví sa styk otca s mal. deťmi (konanie sa vedie pod sp. zn. 2P/103/2013). Na tunajšom súde sa taktiež vedie konanie vo veci samej o úpravu práv a povinností rodičov k mal. deťom na čas do rozvodu manželstva, a to pod sp. zn. 2P/104/2013.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a citované ustanovenia súd návrhu otca mal. detí na nariadenie predbežného opatrenia nevyhovел a tento v celom rozsahu zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p. v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie sa mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní od jeho doručenia na súde, proti rozhodnutiu ktorého odvolanie smeruje. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.